

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strata Morariilor Nr. 18.

Serisorele nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.” Articlii tramsi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Congressulu

provinciei besericesci de Alba-Julia.

Din fante credibilu potemu impartesì, ca lucru positivu, scirea imbucuratoria, că guvernulung. si a nume d. ministru alu cultelor, a buna sama din conclusulu consiliului ministerialu, dupa ce pusesse la bunica proba pacientia si perseverantia romanilor gr. cat, in urma urmelor, post tot discrimina rerum cis et translaitaniarum, se dedera frumosielu dupa perù, si decisera a nu mai impedecà tienerea congresului beser. gr. cat. vediendu că in darmu se facu tote incercarile de a duce pre Stanu paistulu acolo, de unde abié au potutu scapá si scapandu odata si-a facutu de trei ori cruce, jurandu a nu se mai intorce spre a servì de piedestalu magiarismului si de coda paistasiloru...

Actulu prin care se dà permissiunea (!) este substernutu la imperatulu pentru aprobare. Astfelu ni s'a relatatu de omeni cari au pretensiunea de a fi initiatii in secretele ministeriului.

Acésta resolutiune a ministeriului merita atentia pub'icului si ar' merită tota laud'a daca s-ar' fi facutu din capulu locului, că ci acum prea semena că s'a facutu sil'a vertute.

Guvernele preaincredite in omnipotenti'a loru sunt preaplecate a urmá, nu opiniunea publica, ci pre aceea ce li-o facu lingaii si numai forte a rare ori au laudabilulu coragi de a se desbaineră din retiele politicei machiavelistice. Binele inse neci candu nu vine prea tard u, si daca intorcerea este unu semnu de politica mal sanetosa, ministeriulu se potre fericită; era daca acestu acu s'ar potre considera ca unu preludiu de bunu auguriu si pentru intorcerea pre terenulu politicu, atunci noi 'neam' am fericită sinceramente ministeriulu pentru inteleptiunea prin carea ar' doveci că stă la innalzimea missiuni sale si cunosc bine situatiunea politica.

Intielegintei romane gr. c. besericesci si mirene i congratulamu din inima pentru perseverantia sa: „Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.” Acésta s'e se faca si in caus'a politico-natiunale.

C. C.

Projectulu de lege pentru organisarea municipielor.

I.

(L I.) Ministrulu de interne, Dlu R a j n e r, voindu a satisface dorintici generali, — in urm'a urg'atorilor desu esprese din partea reprezentantilor dietali si a to'uroru jurisdictiunilor din tiera, — la incepulum lunei lui maiu, an. c., depuse pre mes'a legislatiunei projectulu de lege pentru organisarea municipielor seu a jurisdictiunilor din Ungaria, spre pertratare si votare.

Acestu projectu importante, menitu a regulá si stabilí pre viitoriu guvernarea si administrarea politica din tiera, s'a discutatu de-a menuntulu si cu multa animositate prin intrega diurnalistic'a atatu de coloare guvernamentale, cătu si mai vertosu, de cea opusetaionale. Guvernamentaliu lu apiera si lauda neconditiunatu ca pre unu capu-d'o pera alu inteleptiunei guvernului; era opusetalii lu condamna si critica fara erutiare, ca pre unu opu-monstru, nu numai imperfectu, ci, in principiile sale, daunosu si periculosu pentru democraziu si libertatea civila.

Fiindu că objectulu acestui projectu este de interesu comunu, că ci ne atinge si pre noi romani mai de-a prope: cugetamu, că nu va fi de prisosu, ba inca astam' de necesitate urgenta, ca si diuaristic'a nostra s'e se ocupe de acesta cestiune, mai vertosu din punctu de vedere natiunalu, ca asié si publiculu romanu s'e fia informatu in cestu-va despre tote mesurele acele cari, in privind'a organisarei municipielor seu a jurisdictiunilor, se prepareaza a se pune in vietia, potemu dì ce, sub una masca de reforma. Deçi, prin acestu articlu, vomu incercá a face cunoscutu, cătu se poate mai esactu, in esint'a sa, projectulu de lege

de sub cestiune, si totu de-una-data ne vomu dà si parerea nostra particularia a supr'a tendintieci acestui projectu.

Inse, pentru a illustra cătu mai chiaru inten-tiunea guvernului prin projectulu seu de lege, dar' mai vertosu pentru a potre trage una par'ela, macaru si superficiale, intre starea municipielor din tempulu trecutu si între municipiele ce guvernul le inten-tiunea pre viitoru: astam' la locu, inainte de tote, a memorá in scurtu: că ce au fostu municipiele in trecutu, si cum se stra-formara ele, pana ce ajunsera la starea loru pre-sente.

Municipiele seu jurisdictiunile Ungariei, din tempurile cele mai vechie pana la anulu 1848, sub diferite numiri de comitate, districte, scaune si cetati libere regesci, erau institutiuni constitu-tiunali si politice, provieduite, parte pre basea legilor, usului, parte in vigore privilegielor, cu cele mai frumose si eminente drepturi de auto-nomia.

Acì inse trebue nesmintitu s'e obser'amu, că in drepturile acestoru institutiuni participau numai si numai clasele nobile, nobilitate si cele pri-vilegiate, adeca, precum se dicea atunci, „status et ordines;” era poporulu intregu, si asié in par-tea cea mai mare si poporulu romanu, ca „in isera plebs contribuens”, nu avea, preste totu, mai nece unu dreptu, ei cu atatu mai multa detorintia de supunere facia cu clasele men-tionate, seu facia cu „status et ordines” de atunci.

Se vede dara, că municipiele vechie nu erau alta decat adunare in unu cercu determinat a claselor privilegiate si nu a poporului intregu; de unde urmeza, că autonomia municipale n'a fostu dreptulu toturor civilor din cu-tare locu, ci numai alu unor-a cari, ca nobili seu ca privilegiati, se tieneau de locurile acele, seu cari posiedea pre acolo proprietati nobilitarie. Acésta stare abnorme era cu atatu mai nesupor-tabila, cu cătu, precum se scie forte bine, clasele indreptatiste la autonomia, considerate dupa nume-rul si valorea loru, reprezentau numai una mica minoritate facia cu majoritatea imposante a popo-rului neindreptat.

Urm'ea se cautamu, ce erau aceste drepturi autonome si municipali, si acésta o facem'u pen-tru a potre pricpe cu atatu mai bine projectulu ministrului, in partea sa destructiva si ruina-toria.

Nu vomu reflecta la tote aceste drepturi, căci ne amu abate pre multu de la tem'a propusa, ci vomu schitiá numai drepturile cele mai cardinali si esentiali, pre cari adeca le tienemu de necesarie in articululu nostru, pentru a potre, precum d'seram' mai susu, marca si apostrofa paralela intre munici-piele trecutului si ale viitorului, dupa planulu ministrului de interne.

Municipiele de pana la anulu 1848 aveau ur-matoarele drepturi principali:

1-o, dreptulu de a alege si de a revoca deputatii loru dietali;

2-o, dreptulu de a inurge mediato in legis-la-tiunea tierei prin darea de instructiuni deputatii Lru loru dietal;

3-o, dreptulu de jurisdictiune si administrare pub'ica;

4-o dreptulu de restauratiune, seu dreptulu de a alege diregatorii sei proprii atatu in sf'ra administrativa cătu si in ea judiciale;

5-o, dreptulu de a controla tote dispusetiunile si institutiunile statului;

6-o, dreptulu de a impune contributiuni pecuniarie si de munca pentru suportarea si conduce-rea administratiunei municipali si pentru acoperirea lipselor municipiului.

7-o, dreptulu de a potre crea statute obliga-torie seu cu potere de lege; etc., etc.

Municipiele esercitau tote aceste drepturi in adun'arile seu congregatiunile loru, si le executa prin diregatorii loru proprii. Era correlatiunea municipielor cu guvernulu tieri erá de natur'a, că guvernulu, — s'e fia fostu elu ori cătu de

Prețul de Prenumeratline:

Pre' trei lune 3 fl. v. a.

Pre' siese lune 6 " "

Pre' anulu intregu 12 " "

Pentru Roman'ia

prea-intregu 30 Fr. = 80 Lei a.

" 6 lune 15 " = 15 "

" 3 — 8 " = 8 "

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tac'a tim-brale pentru fiecare publica-tiune separat. In locul deschis

20 cr. de linia.

Un exemplar costa 10 cr.

poterniciu, — nu potre s'e strabata cu vr'una or dinatiune seu macaru si rescriptu in municipiu de cătu adresandu-se cătra universitatea jurisdictiunie, carea apoi avea dreptulu a luá sub discussiune tenorea si valorea ordinatiunei guvernului si, daca o asta contraria legilor seu constitutiunei, o punea a d a c e t a si nu o executá de feliu, ci prin repre-sentatiuni pretindea revocarea acelei a. Era daca guvernulu nu se invioá la delaturarea ordinatiunei sale, nu-i remané decat uniculu remediu de a tramite unu comisariu regescu care, proveditu cu deplin'a potere executiva a regelui, aplicá apoi or-dinatiunea respectiva. Inse si in casulu acestu a, municipiulu avea dreptulu a se adresá cătra dieta cu asié numitulu „gravamen”, poftindu totdeodata partin'area toturor celoru-l alte municipie de ace'a si calore politica.

Eta dara, in scurtu, prospectulu municipielor vechie din Ungaria, pre cari legislatiunea din an. 1848 le a numit, ce e dreptu, „fortaretie constitu'nei”, dar' cari cu tote aceste au fostu forte injuste, căci defectulu loru unicu si totodata celu mai mare a fostu, că majoritatea precumpenitoria a poporului din tiera, de ori-care natiunalitate, era eschisa cu totulu din sinulu loru, adeca acele drepturi frumose erau rezervate numai aristocratiei. Intr'adeveru, daca municipiele de dinainte de 1848 nu aveau acestu mare defectu, ele s'aru fi potutu numi cu totu dreptulu fortaretie, căci atunci aru si avutu luptatori mai aprigi si mai constanti cari, credemu, n'aru si lasatu s'e vina a supr'a loru fatalitatile, cari acum le amenintia cu destruere si ruinare.

In urm'a evenimentelor din 1848, aceste institutiuni municipale au trebuitu s'e treca nes-mintitu prin reforme esentiali, — căci stramutandu-se atunci regimulu dicasterialu neresponditoriu in regimul parlamentariu responditoriu; apoi reformandu-se legislatiunea tieri din corpulu clasei nobile si privilegiate in corpulu respresi-tantici poporului; in fine, enuncianu-se egalitatea de dreptu individuale: cele mai multe drepturi eschisiv municipali trebuira s'e fia mutilate, ba chiaru si desfiintate cu totulu, precum sunt: ale-gerea gremiale de deputati dietali, dreptulu de a li da instructiuni, revocarea loru eventuale de la dieta, participarea numai a clasei privilegiate, cu eschi-derea totale a poporului si intielegintei sale, in adun'arile, afacerile si in tote deregatoriele munici-piali, etc., etc.

D'in tote aceste vedem' dara că, in urm'a reformelor de statu din anulu 1848, starea munici-pielor vechie inca se supuse unei reforme; inse precum mai tote legile din acelu anu espi-mea numai nisice principie generali, asié si articl. XVI relativu la organisarea jurisdictiunilor co-mitatense, enuncianu principiu că organisarea din cestiune are s'e se faca pre basea representa-tiunei poporului, nu statoresce decat nisice dispu-setiuni si meseure interimali, ca s'e nu stagnzeze cum-va guvernarea si administrarea tieri.

Acum, daca cautamu si scrutamu, că aceste dispusetiuni si meseure multumitu-ai ele ore bar-remu in cestu-va si interesele natiunalitatilor si, in specie, a le Romanilor din Ungaria, — căci despre Transilvania nu vomu vorbi, — trebuie s'e constata'mu că in privint'a acésta, ochiul unui scratatoriu nepartia'u va observá nesmintiu la prima vedere: că reformatulu celu mare din an. 1848, in compunerea regulamentului din art. XVI, pre candu de una parte manifesta una re-serva neesplacibila in reformarea totale a munici-pielor, ba le lasa preda fluctuatiunei partidelor: totu atunci, de alta parte, a sciu'ti véri fara erutiare in legea sa astufeliu de modulatiuni, cari, de-si nu facu cu totulu impossibili ca natiunalitatile nemagire s'e pota casegá ce va influentia in afacerile municipali, dar' in totu casulu natiuna-litatile sunt atati de paralizate prin dispusetiunile legei memorate, cătu nu potu ave nece chiaru sperantia de a ajunge la una stare mai favora-bila, ca, pre basea autonomiei municipale, s'e pota ele insesi direge sortea si interesele loru macaru si lorale.

A mai dovedi acăsta asertiu, ar fi un lucru cu totul de prisosu, căci fia-carele, care s'a intorsu numai una data prin salele si biourile comitatelor (municipielor) de astă-di, constituite in spiritul legei memorate, a avutu des-tula ocasiune a se convinge despre adeverulu aser-tiunie nostre, ba nece chiaru stapanitorii situatiunie nei prezente nu voru negă acestu adeveru, căci insi-si lu voiescu asié. Dar' altecum, nece tem'a articulului nostru nu ni permite a intră in una descriere mai ampla séu in una criticare mai speciale a legilor si a nume a art. XVI d'in an. 1848, căci in acestu objectu s'aru poté scrie bro-siure si istorie intrege, mai alesu daca amu face tote observarile cuvenite si daca amu memorá tote lupte' politice si parlamentarie ce le avura si le au inca si astă-di romanii prin municipie si pre-totindene, unde numai e vorba si intrebare, că cine s'e fia stapanulu terenului si alu situa-tiunei.

Tote cete le aduseramu in articulul nostru se potu reduce la urmatorulu resultat: că reforma-rea municipielor eră indegetata prin straforma-rea sistemului de dinainte de 1848; că organisa-rea interimale d'in anulu 1848 precum si cele mai tardie d'in 1861 si 1867 n'au fostu si n'au potutu fi multumitorie pentru romani; că basea si principiul unei organisatiunii noue e depusa in art. XVI d'in 1848, unde, in §. 2, se spune apriatu: că legislatiu-neatieri are s'e organizaze munici-piele comitatense pre base a repre-sentatiunei poporului. Ore respunde-va projectul ministrului la acăsta recerintia ori ba, vomu demunstrá in Nr. viitoru, observandu aci numai astă, că semnale ni areta că, precum reformatorii d'in an. 1848 au sciu-tu eschide natiunalităile nemagiare d'in municipie prin unu bietu punctu, care d'cea că limb'a co-n-sultărilor uenmai cea magiară: asié si reformatorii nostri de acum, — fia d'in drept'a, fia d'in stang'a, — cauta éra-si upu altu punctu mai potrivitul pentru a nimicí cu totulu ori-ce libertate a natiunilor nemagiare in mu-nicipie.

Romani'a si guvernulu ei.

(O.) Nu amu voitu d'in capulu locului s'e re-ocupàmu de monstruosul ministeriu Iepuri-anu-Carpu-Gradisneu, succesorole fericitului si neuitatului ministeriu La m bru-Goleseu, pentru că, după propria sa declarare facuta la primirea eredităii, noi l'amu crediutu si tienutu numai de unu ministeriu transitoriu, si neci decătu de unu ministeriu stabilu si emanatu d'in vointia poporului romanu. Dupa ce inse iepurele pre-fresce campiele manose, paduriloru deserte si petrose; dupa ce nuoielor ministri li tignesce forte bine a siedé in fotoiurile ministeriali si a se afă in fruntea masinei statului, credemu a fi in dreptu, se aruncam una privire a supr'a acestui ministeriu petecitu, in care vedem figurandu persone, parte necunoscute, parte pre-cunoscute.

Diserămu, că amu privit ministeriu lui Costache Manolache Iepuri anu numai de unu ministeriu transitoriu, că ci cu bu-curia amu luatu actu despre raportulu de la 1. maiu alu noului ministeriu cătra Innalimea Sa Domnitorulu Carolu I, prin care a propusu dissolverea corporiloru legiuitorie, compuse prin bate, ciomege s'e calcari de legi, pentru ca tier'a alegundu-si liberu representantii s'e, s'e reintro in barierele constituutiunei sale. Acăstă o promisera nuoii ministri si prin circulariulu loru de la 2. maiu, adresatu prefectiloru, in care d'eu, că nu ministerie trebue s'e formeze majoritatile camereloru, ci mai majoritatile camereelor trebue s'e formeze ministeriele. Cu unu eu ventu, guvernulu a promis a respectá libertatea alegerilou.

D'ar' se vedi minune, — guvernulu se demin-tiesce pre sine insu-si, spunendu la 20. maiu st. v., că „victori'a pare a fi pentru partit'a ordinei.“ Cunoscundu noi ce insemnă in Romani'a partit'a poreclita „a ordinei“, acăstă dcchiaratiure a guver-nului nu va se d'ca neci mai multu neci mai pu-tienu, decătu că battele, ciomagele, calcările de legi, torturele si immoralitatea sunt chimate a jocă funestulu loru rolu, pentru ca partit'a ordinei se obtiena majoritatea in alegerile ce sunt degă la usia. Frumosa dcchiaratiune, démna de autorii ei!

Si, ore representantii acestei immoralităi s'e personifice ordenea? Famosulu inventatoriu alu bandeloru bulgare; renumitulu duce alu bande-loru electorale de sub guvernulu trecutu; persua-sorele loviturei de statu de pre tempulu lui Cu-

za; acesti-a ore s'e fia chiamati a reprezentá orde-nea? Ce insulta aruncata in faci'a fia-carui Romanu! Ordenea loru insempa: sugrumarea libertăti loru, suprimerea vointiei poporului, anarcia si struncinarea tierii, ér' nu prosperarea tierii, mari-re si radicarea natiunei romane; nu, căci tre-cutulu loru a arestatu, că nu sunt capibili de asié ce va. Totu meritulu loru consiste in a conspirá cu strainii cont'a patriei si natiunei romane. Ese-mplele sunt multe, si d'in cele multe s'e amintim numai unul, a nume: Ni este inca in viaa me-moria că, candu pre tempulu guvernării marelui patriotu si romanu Ionu Bratianu, strainii inimici, conjurati contr'a patrii romane, loviáu pre intrecute in romanesculu lui guvern, acusan-dlu acusi cu bande bulgare, acusi cu persecutiuni de gidi si mai scie bunulu Ddieu cu cete altele, atunci trebuì s'e se afle in camier'a Roma-niei unu Catilina, carele infipse pumnalulu in anim'a tronului, guvernului si a natiunci, secun-dandu acuseloru, radicate de inimicili patriei roma-ne prin inventarea de bande bulgare, etc. Si sciti cine a fostu acelu Catilina alu natiunei romane? acelu-a a fostu dlu P. P. Carp, actualulu ministru alu esternalor; acelu a, care astă di este chiamatu, a presiedé si derege destinele patriei si ale natiunei romane.

Éta, frati Romani, cine este chiamatu a ve direge sorte, si a ve crea unu venitoriu mai fericie, demnu de una natiune plina de victia.

Aceste fia de agiunsu pentru a caracterizá pre faimosii barbatii, cari pretindu a formá parti'a ordinei. Cătu despre adeverat'a parti'a a ordinei si a stabilităii, o spunem franco, ace'a nu o for-meza si nu o va formá clic'a boiariloru, alu ca roru-a simbolu este despoiarea tierii si a popo-rului, à la famosulu Aporu Transilvanianulu, ci o formeza, o va formá si trebue se o formeza numai si numai poporulu, de la care emana tote poterile statului.

Guvernulu Romaniei a promis, că va re-spectá libertatea alegeriloru, ce inse nu este ade-verat, căci, de-si despotulu se imbraea in vest-mentulu libertăii, elu totu despotu remane. Acăstă ni-o constata diuariulu „Romanulu“ in numero-ru s'u dela 21. maiu st. v., spunendu-ni, că alegerile dela colegiulu alu patrulea, incepute degă la 13. maiu, sunt date préda arbitriului comissa-riiloru polisie, gendarmloru si militsei, batandu si torturandu pre alegatorii cari mergu la urna, si guvernulu nu aude si nu vede! Da, guvernulu nu voiesce ca ministeriele s'e formeze majorităile, ci majorităile s'e formeze ministeriele. Ce ironia!

Ce este si mai multu! Diuariile ostrungure ni adusera, in 5. iuniu st. n., important'a scire, că milit'a turcesca, carea se află in castrele de la Siumla, a ocupatu frumtariile Romaniei. Acăstă scire este cu atătu mai importanta si enigmatica, eu cătu ea si-are sorginta sa in Bucuresti. Noi ni-o esplicaramu numai decătu, timbrandu-o de una manevra a nuolui cabinetu, facuta cu scopulu d'a intimidă pre alegatori pentru ea s'e voteze pentru candidatii lui. Intru adeveru unu medi-locu pre cătu de immorralu pre atătu de anticon-stitutiunalu si antinatiunalu!

Innainte de a terminá, fia-ni permisu a dă espressiune convingeriloru nos'r: că, de-si guver-nulu actuale folosesce tote midiocele atătu immo-rali catu si antinatiunali pentru a obtiene majoritatea in noile corperi legiuitorie, poporulu romanu va scf intimpiná cu dispreiu atatu midiocele puse in lucrare, catu si pre autorii loru, dandu-si votulu numai acelorui individi, despre cari este convinsu pre deplinu, că li jace la anima fericeira si prosperarea tierii si a locuitorilor ei, despre cari este convinsu, că nu voru privi in-crederea pusa in ei de unu midilociu de domnire, despoiare a tierii si a poporului; ei voru con-lucră pentru buna-starea si inflorirea patriei ro-mane, pentru marirea si radicarea natiunei ro-mane. Suntemu convinsi, că poporulu romanu d'in Romani'a libera va scf deosebi intre asupritorii si impicatorii s'e, altintre clic'a boiariloru ruginiti si conservativi, si intre adepaturi lui fii, amici si binevoi-tori, dandu audiul apeluriloru esmise de comita-tulu constituitu in sal'a Slatineanu la 5. maiu st. v.

Asociatiunea aradana pentru cultur'a poporului romanu.*)

Nu de putene ori s'a scrisu in acestu diuariu că sub ce impregiurări critice, pre tempulu unui sistem provisoriu d'in anulu 1863, a succesu zelosei nostre intel-

*) De-si acestu articlu este indardiatu, noi lu publicam in interesulu Asociatiunei aradane, carea astepta mai multu sprigina d'in partea publicului romanu. Red.

gintie a infintá acestu Institutu filantropicu natiunatu, uniculu pentru noi Romanii d'in Ungaria cu sublimul scopu de a propagá cultur'a natiunala a poporului nostru, in mare parte lipsitu de acést'a.

Insufletirea generala, ce o manifestau numerosi aderinti si factori, — membrii acestei Asociatiuni, — pre tempulu infintării ei, era una garantia suficienta si man-giatoria, că activitatea Asociatiunei, — desvoltandu-se cu tempulu totu mai tare, — in restimpu de căti-va ani va ave rezultatul imbucuratoriu, ca s'e ne potem mandri cu unu Institutu dotatu cu unu fondu considerabil de mai multe mi de florini, care, capitalisandu se, ave s'e se sporesca d'in anu in anu, spre inaintarea scopului maretu alu culturei natiunale!

Si, intr'adeveru, in ceputulu ni dă acăstă frumosa speranta.

Prima adunare generala ce o tieni acăstă Asociatiune la anulu 1863⁴, aréta una multime numerosa de membri fundatori, ordinari si ajutatori, cu diferite capitale respec-table, cari immultindu-se prin succesiv'a continuarerii sub-serierilor de oferte, d'in anu in anu, astă-di le vedem sporite si urcate la o suma de preste 30,000 fl. dì: Trei dieci mii de florini, constatate in protocoole directiunei Asociatiunei.

Frumosa si insemnata este acăstă suma de bani; Domne! de ar' esiste si in realitate, precum, dorere, figuréza numai cifrele ei pre papiru, prin protocoole gigantice ale Asociatiunei; ce bine ar' fi daca acăstă suma ar' fi incassata si elocata in atare cassa de pastrare, dupa frumosulu exemplu, demnu de tota recunoscintia alu sororei Asociatiuni Transilvane, si alu „baniloru besericice catradele d'in Aradu cari, sub auspiciole Prè-Santie Sale Dlui Episcopu Procopiu, elocati in cass'a parsimouiala aradana in cursu de căti-va ani, s'au sporit numai cu interesele legiuite de 4 si 5%, de la 4000 fl. la 16,800 fl. v. a.

Dar', dorere, Asociatiunea nostra, cu o pretensiune a ofertelor restante de „Treieci mii florini“, dispune astă-di numai de 4800 fl. capitolu depusu in cassa de pastrare, care in mare parte l'a produsu sortitura filantropica d'in anulu trecutu, si la care, — de-si se numește „nealienabilu“ directiuna a fostu constrinsa in perplesitatea acoperirei erogatiuniloru neevitabili a se atinge in chipu de imprumutu.

Multe s'au vorbitu si scrisu despre enormitatea acestoru pretensiuni, si, mai la tote adunările generali d'in anii trecuti, s'au facutu dispusetiuni preste dispusetiuni in privintia incassării acestoru restante, denumindu-se spre acestu scopu in tote pările o multime de colectanti d'entre barbatii cu vedia si influența simpatica la popo-ru. Acum ne aflăm tocmai in ajunulu „adunării generali“, in alu VII-le anu alu sustării Asociatiunei, si trebue s'e constatam a dorere; că suntemu eră si tocmai acolo unde erăm la infintarea Institutului, adeca in 1863/4.

Restantele ofertelor enorme stau scrise pre papiru, ba s'au ingramadit si mai cu vîrsu, prin ofertele mai nove cari, de regula, se subscru, dar nu se plateșc! era spesele curinte, cum sun stipendiele, arend'a localitatii, sala-riulu notariului, spese postale, de cancelaria, etc., — din lipsa baniloru disponibili, — se acoperira numai cu imprumutu d'in fondulu capitalului neatacabilu.

Colectantii, — onore esceptiunilor putine, — in mania toturorū recercărilorū impreunate cu spese necalculabile, n'au facutu nemaia de doi ani, ba, ce e mai dorerosu, multi d'entre densii, ca s'e scutire sarcina de pre umeri, adeca detorint'a morala natiunala, retienendu actele cu lunele si cu anii, le-au restituitu frumosulu, scusandu-se, că nu se sensesc in stare a satisface misiunei si a implemente servitie in favorulu unicului Institutu filantropicu natiunalu d'in Ungaria.

Protocolle directiunei, publicate asié-dicundu, mai in tota luna in Albină, nu tratăza altă decătu: despre renunciarea unui-a si de numirea altui colectante; despre licuidarea si incassarea restantelor, — si nemica altă!

Tote aceste inse, destulu de dorerose, aru ficale-vale, si se voru poté suplēni dora prin nescari dispusetiuni si mese mai radicali d'in partea adunării generali de estu-tempu, dar' banii inca-sati d'in oferte restante prin unii si altii, dupa cum ni spusese in Nr. 32 alu Albină i unu membru alu Asociatiunei, — este cea mai desperata si, asié-dicundu, nefericita intrebară fatia de santieni'a scu-piloru Asociatiunei nostre.

Asié este, căci sunt unii, si inca cam multisi, si de acei-a, carii au incassat si multu sumulitie bunisori de la membri, si, folosindu se de ele, nu le-au predat destinatiunei filantropice.

Afara de acăstă nu sunt basate afirmatiunile că po-porulu nostru se retrage de la contribuiri filantropice pentru scopuri natiunale; d'in contra, daca inteligint'a, cum sunt diregatorii romani de diferite categorie, preutii, invetigatorii si toti alti carturari de la sate, aru voi a se

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedint'a de la 3 iuniu.

Presedinte: Paulu Somsieh. Notar: Petru Mihali. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrui: Stef. Gorove, c. Iul. Andrassy, Szlávy si Kerkápoly.

Dupa cetera si autenticarea procesului verbalu alu siedintiei trecute, presiedintele pune pre biouroul camerei registrulu interbelatiilor, propnieriilor si alu proiectelor de legi, presintate in luna trecuta si remase ne deliberate. — Se va tipari si impartii intre deputati. — Dupa ace'a se presinta mai multe petitiuni, cari se tramtita la comisiunea petitiunaria.

Ladis. G on d a interpeleza pre ministrulu comunicatiunei, daca a elaborat degia projectul de lege despre regularea fluvielor, si candu are de cugetu a-lu presintata camerei?

Ernestu Simonyi adresaze ministeriului urmatorii interbelatiune: 1.) Primesce, alu seu, ministeriulu projectulu de lege despre de organisarea juredicțiilor, presintatu de ministrulu internalor, seu responsabilitatea acelui-a cade numai pre ministrulu internalor? 2.) Statoritu-a guvernului a numite principie fundamentali in acestu projectu de lege, de a caroru-a primire seu respingere se fia legata pusetiunea intregului ministeriu, si daca a statoritu, cari sunt acele principie? — Interbelatiunile se voru comunică ministrilor concernanti.

Ministrulu comunicatiunei, Stefanu G or o ve, pune pre biouroul camerei doue proiecte de legi, unul despre deschiderea călii ferate Mező-Vásárhely-Ciab'a innainte de ce s'ar dà comunicatiunii intreaga linia ferata Alföld-Fiume, era celu-a-laltu despre introducerea sistemului decimalu si metricu in Ungaria. (Aprobari viue.) — Ambele proiecte de legi se voru tipari si tramite la sectiuni.

Baron. Iuliu Nyáry presinta estrasulu procesului verbalu alu camerei magnatilor, conformu carui-a magnatii au adoptatu, fara modificatiune, proiectele de legi despre rescumperarea comunelor de pre dominiulu tibiscanu de la competitioane erariali, despre călii ferate Bánréve-Nádasd, Nyiregyháza-Ungvaru si Gömör, si despre modificarea legei despre cala ferata resaritena. — Proiectele d'in cestiu se voru tramite Majest. Sale spre sanctiunare, era projectul de conclusu alu magnatilor, relativu la inarticularea dominiului de la Kisbér, cumparat pre sema statului, se va tipari si impartii intre deputati.

Col. Széll relateza, ca comis. finanziaria a primitu projectul de lege despre edificarea unui edificiu postalu-teograficu; cu privire la projectul de conclusu alu lui Colom. Tóth, conformu carui-a calea ferata Bátaszék-Dombovár se se duca pre la Baja, comisiunea este de opinionea, ca acel'a se se transpuna ministrului comunicatiunei. — Raportulu se va tipari si tramite la sectiuni.

Ladis. Szegényi relateza, ca comis. centrale a adoptat proiectele de legi despre călii ferate St. Péter-Fiume si Bátaszék-Dombovár.

Alesandr. Buja novies relateza, ca comis. centrale a primitu projectul de lege despre creditulu suplementarul pre sema ministrului de justitia. — Raporturile se voru tipari si pune in desbaterea camerei.

Macsim. Urmenyi pune pre biouroul camerei registrulu alu 18 si 19 despre petitiunile transpusse si deliberate de comisiunea petitiunaria. — Se va tipari si pune in desbaterea camerei.

Trecundu-se la ordinea dilei, se cetește a treia ora si primesce definitiv projectul de lege despre modificarea legei, relativa la calea ferata de Nordu. — Se tramite camerei magnatilor.

Se pune in desbaterea camerei projectul de lege despre esarendarea canalului Franciscu, se primesce in generalu si specialu.

Ministrul presedinte, c. Iul. Andrassy, presinta camerei legea sactionata de Majest. Sa, relativa la infinitarea curtieri de contabilitate. — Dupa publicare se tramite camerei magnatilor.

Siedint'a se inchiaia la 12th ore meridiane.

Invitatii.

In urma increderi, primita de la Onoratulu Comitetu alu Asociatiunei trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, cu datul 12 Maiu 1870, Nr. 130, — in interesulu constituirei sub comite-tului si a infinitarei agenturilor comunale pentru des partimentulu cercuale alu Clusiu, provedite in regulamentulu primitu in adunarea generale tienuta in Sioncuta-Mare, la 11 Augustu 1869, — membrii asociatiunei, intreaga intelectua si fruntașii romani d'in comitatulu Clusiu, sunt invitati cu tota onoare la Clusiu, ca locu alu residentiei comitetului cercuale, pre diu'a de 13.1 Iuniu, 11 ore a.m., in localitatea societati romane de lectura d'in locu.

Clusiu, 31 Maiu 1870.

Iosifu Popu, m. p.

VARIETATI.

** (Ministeriulung. de interne, in cointelegerere cu celu definiție) a incunoscintiatu tote judecțiunile din tiera, ca sieserii ei vecchi de argintu voru ramenă in cursu numai pâna la finea lunei lui iuniu, éra de atunci incolo se voru mai primi numai la cass'a centrale din Bud'a.

** (Guvernul urusecu) a tramsu la Teheranu, capital'a Persiei, pre unu medicu oficialu, pentru ca, punendu-se in atingere cu comitetulu medicilor de acolo, constituitu in cau'a cholerei, se se nesukses a scută cau'a acestoi epidemie si se inventez vreuna medicina contr'a ei.

** (Scăunulu arci-episcopescu din Zagrabia) Cetim'u in "Corresp. Slave" că scaunulu arci-episcopescu din Zagrabia, despre care era vorba, ca lu va ocupă bravul episcopu croat Strossmayer, este suplenit u prin M. Mihaljevic, unu canoniu d'in capitolulu de Timisior'a, bine cunoscutu pentru sentiemintele sale unguresci. Se dice, că acestu postu fu oferit u lui Strossmayer in Rom'a, sub conditiunea ca se recunoscă actualulu pactu croato-ungurescu. Strossmayer inse, neclatit u in convictiunile sale politice, respinse acesta conditiune cu energia. Acésta este una buna lectiune pentru multi oameni cari sunt gata a-si vinde convictiunile loru politice nu numai pentru unu postu, precum este scaunulu arci-episcopiei de Zagrabia, ci si pentru emolumente mai mice materiali, cea ce, d'al mintrea, este totu atât'a, căci convictiunile nu se potu schimbă neci-una-data pentru bunuri materiali.

** (Contribuirile) facute pâna acumu pentru serbarea, in diu'a Sante-Marie 1870, a memoriei lui Stefanu celu Mare, la Putna (Bucovina), unde jacu sacrele oseminte ale acestui erou romanu, si a nume pentru cumpărarea urnei consecratice, etc., sunt, dupa "Albina", urmatorile: a Din Bucovina de la DD. Aleșandru Popoviciu 200 fl. v. a., Georgiu Popoviciu 200 fl. v. a., Constantin Mărza 5 galbeni, Nicu baronu Mustatia 50 fl. v. a.; b) de la tinerimea romana d'in Parisu (deocamdata) 1300 franci; c) de la tinerimea romana d'in Zürich 220 franci; d) de la tinerimea romana d'in Berlinu 94 taleri; e) Prin Dnulu Itanescu, comerciant in Parisu, 184 franci; f) Prin Dlu B. G. Popoviciu, comerciant in Vien'a, 40 fl. v. a.; g) Prin Dlu Iosifu Popu, asesore in Clusiu, 28 fl. v. a.; h) Prin Dlu Popescu in Sabiu 15 fl. v. a.; i) prin Dlu Roschkoški, ingineru, 20 franci si 5 fl. v. a. Tote aceste sume sunt depuse la cas'a de pastrare cu 4^{1/2}%. — Sperămu, că nu numai junimea romana de la tota institutiile din intreaga România, ci fia care romanu, cui i este scumpa memori'a lui Stefanu celu Mare, va grabi a tramite denariulu seu pentru a inaltă splendorea acestei festivităti naționale. La Putna are să se imbratisizeze junimea romana de pretotindene, atât'u prin reprezentantii săi cătu si prin unu concursu cătu se poate mai numerosu. Să nu uitămu dura diu'a Sante-Marie 1870!! Contribuirile, fia ori cătu de mice, voru atestă că scimu pretuși memori'a barbatilor nostri gloriosi si că vomu săl urmă faptele loru cele mari. Contribuirile sunt a se tramite Dlu Nic. Teleiu, presedinte comitetului centralu alu studintilor romani acad. pentru serbarea de amintire la mormantul lui Stefanu celu Mare, in Vien'a (Hotel National).

** (Sasii d'in Sabesiu) sunt inforiatu a supră romanilor de acolo, d'in cau'a unei rezolutii ministeriale d'in 26 maiu, prin carea se statoresc list'a alegatorilor comunali in favorul Romanilor. Anume, comitele saseceu seu, mai bine, pasi'a turcescu pentru romanii d'in asiennumitul fundu regescu, storsa a-proape la 200 de romanid'in list'a alegatorilor comunali, sub protestulu neacalificabilu, că, toti acei romani aru fi telhari. Romanii, storsi cu nedreptulu d'in list'a alegatorilor, recursera la ministeriu; sasii inca facura asemenea, cu scopulu d'a mai sterge, afara de cei 200, inca pre căti'a insi d'in lista. Inse ministeriulu d'in Pest'a, — fia-i disu de asta data spre lauda, — departe de a mai sterge d'in alegatorii romani, rehabilită chiaru si pre cei 200 insi neindreptatisti. — Asié dura sasi, cari avura impertinint'a de a numi telhari pre 200 romani si de a despoia de dreptulu loru electoral; acei sasi, cari, precum scie tota lumea, au falsificatu totu-de-un'a documente publice, numai să iee averile romanilor; acei sasi ospeti, cari au fostu totu-de-un'a inimici incarnati ai romanilor, capetara de asta rata plat'a ce li se cuvine.

** (Sectiunea a pentru codificare) a ministeriului de justitia a finită degia redigerea proiectului de lege relativu la dreptulu de careimaritatu.

** (Statistica voluntarilor pre unu anu) In regatulu Ungariei s'au assentat, ca voluntari pre unu anu, cu totulu 2719 individi, dintre acesti 1732 si-an finită servitiulu de linia; 108 se pre-gatescu pentru a deveni oficeri la infanteria si cavaleria, 437 pentru a deveni sub-oficeri, 27 insi medici, 1 veterinar si 8 farmaciari. Cei-lalti s'au impartit u la infanteria, marina, artilleria etc.

** (Rds. D. canoniciu scol. in Lugoj, Petru Ratiu), pre langa una adresa plina *

interesă de scopurile naționale, nu este indoieala, că populu ar dă si contribui mai bucurosu pentru totu ce este naționale decât pentru scopuri straine, dupa cum nu arare ori se intempla, candu diregatorii nostri romani facu colecte ex officio de la Romani pentru felu de scopuri straine. Astiu potă arestă cu degetulu pre unu domnu fibire u si vr'o căti'a notari romani d'in Banatu, cari si-au cascigatu laudatorie de la guvernulu magiaru pentru zelulu loru celu invapaiatu intru adunarea de ajutorie pentru diferite Reuniuni si institute magiare, si, cu deosebire, pentru honvedi, pâna candu totu domn'a loru, in calitate de colectanti ai Asociatiunei naționale, de două ani fiindu recercati nu s'au miscat, si n'au incassat nice macaru unu cruceriu spre acestu scopu romanescu, ba, ce e mai multu, unii nice că au primitu onorific'a chiamare naționala de a fi colectanti ai Asociatiunei nostre, firesce, pentru că d'in acésta nu potu profită nimic'a.

Determinata mea este inse ca să aretu si contrariul: cum adeca alti barbati, fideli causei naționale, manifesta zelul si conlucrare la scopurile naționale, si cătu de multu potu folosi diregatorii publici, de naționalitate romana, causei nostre naționale, daca acésta li jace la anima.

Éca exemplu elatante:

In cerculu Fagetului, Asociatiunea nostra a avutu căteva sute de florini oferte restante, la unu numar insemnatu de membri d'in vre-o 20 commune, inca d'in 1863/4, si, denumindu-se de colectante stimabilulu nostru confrate, Dlu jude primariu, Stefanu Antonescu, Dsa incassă, pâna la unu cruceriu, tote restantele si, afara de alte mai multe oferte de la membri noi, a tramsu Asociatiunei bani si declaratiuni inca in nulu trecutu, si, ca romanu zelosu a satisfacutu determinatie sale naționale, inscriindu-se singuru de membru fundatoru cu unu capitalu de 50 fl. v. a. Astu-feliu merita lauda si recunoscintia confratele nostru Dlu jude cercualu d'in Nadlacu, Michailu Sierbanu, carele, prin cunoscutea sa insufletire către cau'a naționala, a incassat restantele de oferte ce se ucasera la 381 fl., si a administrat acésta suma perceptoratului, pâna la unu cruceriu, cascigandu totodata unu numar respectabilu de membri noui pentru Asociatiune! Asemenea barbati mai potem numi pre Dlu Timoteiu Micca si jurasoru d'in Cacova, si Vasilie Bordanu, comisariu de securitate in Oravita.

Intre sprinctorii si activii colectanti ai Asociatiunei se numera venerabil'a si brav'a nostra preutime, si anume: parintele protopopu alu Totu Varadiei, Dlu Iosifu Bejanu, alu Lipovei, Dlu Ioanu Tieranu, si alu Chisineului, Dlu Petru Chirilescu, apoi preutulu d'in Batani'a, parintele Moise Grozescu, merita si numiti cu deosebita recunoscintia.

Astu-feliu avemu multi bravi barbati d'intre mireni si cleru, cari springescu Asociatiunea si conlucra la promovarea culturei poporului nostru; dar, dorere, cei mai multi sunt neinteresati. Ar fi inse interesulu Asociatiunei, daca acesti-a s'ar eschide cu totulu d'in numerulu colectantilor si, in locul loru, s'ar alege alti barbati mai insufleti pentru causele naționale.

Sum de firm'a convingero că, daca adunarea generala a Asociatiunei, — ce se va tine in septembra venitoia, — va face dispusetiuni radicali si anume, daca pentru adunarea banitoru va infintia in locul colecturilor de pâna aci comite de particulari in diferite cercuri, ca-si Asociatiunea Transilvana, — atunci causele Asociatiunei voru fiu unu obor mai imbucuratoriu si abusurile se voru potă evita.

Astu-feliu, avendu Asociatiunea nostra comite districtuali, compuse d'in barbati activi, tienendu apoi a d'unari ambante si disponendum de capitalele ce le are acum pre papiru, — Romanimea de d'inceo de Carpati va escela cu două Institute splendide de cultura naționale.

Astu-feliu, Asociatiunea nostra inca va fi in stare a-si etinde activitatea cu mai mare efectu atât'u pre terenul culturei, prin ajutorarea tinerilor studenti romani cu stipendie, cătu si pre terenul industriei si alu comerciului, factori insemnati ai bunei-stări materiali la tote poporele.

Astu-feliu, in fine, Asociatiunea nostra va fi in stare, — conformu statutelor sale, — a ajutora pre sermanii si diligintii nostri invetitori poporali, prin premie, subsidie, gratificatiuni si remuneratii pentru diligint'a loru desvoltata pre terenul instructiuniei.

Éta adeverat'a stare a Asociatiunei naționale aradane pentru cultur'a poporului romanu. Prosperarea ei depinde de la sprințul caldurosu alu toturor confratilor romani, cari dorescu progresulu intelectualu si materialu alu poporului romanu.

Domnedieu cu noi, si cu sant'a nostra causa.

Aradu, 16/28. Maiu 1870.

Petru Petroviciu
notariulu Directinei Asociatiunei
naționale pentru cultur'a poporului
romanu.

de celu mai invatazut zelu nationalu, a tramsu la Asociatiunea transilvana 200 fl. v. a. in bani gata ca ofertu generosu in favorul Academiei romane de drepturi si roga pre numita Asociatiune ca pentru casulu mortii sale (fiindu degiu de 66 ani) se fia cu solicitu consideratiune, ca-ci tota avere sa, dupa escontarea legatarilor sei, va testa spre scopulu indegetatui, in disputuinea Asoc. trne. (Tel. Rom.)

. (Informatiunile burescene scriu urmatorie): „Ne vine scirea, carea se speram ca e falsa, ca Ungurii facu marelui nostru artistu, M. Millio, cele mai neaudite dificultati in realizarea excursiunei sale artistice in Ardelu. Boierii nostri in ce modu primira inse pre violinistulu loru Reményi acum doi ani, adeca chiaru candu incordarea intre Roman'a si Ungaria era mai mare!... Ungurul e totu Ungurn!“ Noi n'amu auditu nemic a despre aceste dificultati facute din partea Ungurilor celebrului nostru ospe, inse, daca se voru adeveri, se nu se mire fratii nostri din Romania libera, ca-ci asemenee dificultati contr'a totu ce este romanescu sunt la ordinea dilei la noi in Ostrunguria.

*. (+ Maria Eliade Radulescu,) consortea renumitului nostru literatu Ioane Eliade Radulescu a repausatu joi, in 21 maiu, lasandu in doliu, afara de familia, pre toti cunoscutii cari fure martori suferintelor ei, ca emigranta in 48. Fia-i tierin'a usiora!

Sciri electrice.

Londra, 1. iuniu. „Times“ anuncia, ca mai multe depesie telegrafice constateaza, cum ca cabinetulu austriacu a impoternicitu cass'a de Londra „Worms, se negoieze, ca detori'a austriaca de statu se nu se sterga de pre tarifa cursului.

Genova, 1. iuniu. Aici s'a laistu fain'a, ca in Terra di Lavoro s'a ivitu bande noue, si 25 brigandi aru fi debarcatu in Calabria.

Paris, 2. iuniu. Imperatulu tenu, in pre-

sint'a imperatesei si a principelui de corona, in Bois de Boulogne, una revista preste 24 scadroni de cavaleria si 2 regimete de infanteria. Mai multi militari cadiura de pre cai, cu care ocazione s'a vulneratu unu venatoriu.

Carloviu, 2. iuniu. In siedintia de ieri a congresului s'a deliberatu 8 articii din proiectul de organisare, si s'a primitu propunerea comitetului cu modificatiuni neinsemnante. Astazi si mane nu se voru tiené siedintie. Sambata se va discute cestiuinea despre presidiulu congresului.

Paris, 3 iuniu. Diuariulu „Mém. dipl.“ publica unu telegramu din Rom'a conformu carui-a dogma infallibilitatii se va publica in diu'a de San' Petru, candu apoi conciliulu se va aman'a pana la mediu-loculu lui octobre.

Zagrabia, 3 iuniu. Schmerling a sositu ieri aici. Totu ieri s'a desfintiatu reuniuinea cantaretilor de aici „Coco“, si reuniuinea cantaretilor „Zora“ din Carlsstadt.

Viena, 3 iuniu. Membrii deputatiunei croate primira ieri unulu cate unulu audientia la imperatulu. Maiestatea Sa recunoscet, ce e dreptu, pieitatea pentru Iellacic, desaproba inse orice demunistratiune. — Episcopii germani opusestiunali din Rom'a ceru in unu memorandum spriginulu regimelor respective — Giskra se va candida in Brunn. — Scirile oficiale din Bucuresci spunu, ca fain'a despre infrosciatulu macelul de gidi in Botusiani (Moldov'a) nu este adeverata; s'a intemplatu numai nescce escesse forte neinsemnante. — Armat'a turcesca, care se afla in castrele de la Siumla, a ocupat granita romana.

Burescii, 3 iuniu. Reginulu, audindu despre macelul gidiilor in Botusiani, a transmisu indata trupe acolo, cari au restituitu ordinea si linisea. Gidiile din Botusiani au tramsu regimului una adresa de multumita. Se dice, ca escesele nu s'a estinsu asie departe, precum s'a

anuntiatu, ci ca ele stau in legatura cu uneltele pentru alegeri.

Carloviu, 5. iuniu. Ieri sa primitu presidiulu duplu, cu una majoritate de 45 voturi; asta-di s'a primitu, cu putine si nei semnante modificatiuni, articii 14, 15, 16, 17 si statutului de organisare relativi la alegera patriarcului. Mane voru inchiaia desbaterile asupra organisatiunei congresului si apoi va urma regulamentul alegerilor.

Belgradu, 5. iuniu. Foia oficiosa „Jedinstwo“ anuncia, ca Serbia a inchiaiatu cu Romania unu tractat pentru comunicatiunea confinaria. Preste putin se va inchiaia si una convintiune postale. Guvernul serbesc negotieza cu celu romanescu pentru inchiaierea unui tractat comercial.

Constantinopol, 6. iuniu. Ieri la 1 ora, dupa media-di, a eruptu in Per'a un incendiu infrosciatu care, ajutat de unu vent violent, se extinsese cu vina iutela forte mare. Otelul ambasadurei anglese, edificiul consulatului american si portughezu, teatrul Navum, mai multe baserice si moschee, si mai multe usi de case, din preura cu depositurile cele mai bogate din acestu patriariu alu orasului, devenira predajelor. Mai multi omni si au perdu vieti si s'a intemplatu multe vulnerari. Daun'a este necalculabila, si se urca la mai multe milioane.

Burs'a de Vien'a de la 8. iuniu, 1870.

5% metall.	60,25	Londra	122,30
Imprum. nat.	70,10	Argintu	119,75
Sorti din 1860	96,65	Galbenu	5,77
Act. de banca	21,50	Napoleond'or	9,70
Act. inst. cred.	254.		

Proprietari si editoriu ALEANDRU ROMANU
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pre Linia Statului

Cu Trasura accelerata

Pest'a-Vien'a

In tote dilele la 7 ore 32 min. dem. In tote dilele la 2 ore 30 min. dp. m. Sosesci in Vien'a la 10.57 min. d.m.

Segedinu-Pest'a

Mart'a si Sambet'a la 2 o.16 m.dem.

Pest'a-Baziasiu

Luni-as Vineri-la 9 o.45 m. sér'a.

Vien'a-Baziasiu.

Vien'a pléca la 7 ore 30 m. dem. la 8 ore — min. sér'a. Posionu (Pressburg) " 10 " 6 " 10 " 51 " " Neuhause " 1 " 29 " d. mediu " 1 " 59 " demin. Pest'a, sosesc " 4 " 30 " " 5 " 48 " sér'a. Pest'a pléca " 6 " 28 " " 6 " 31 " demin. Czepléd " 8 " 29 " sér'a " 10 " — " Segedinu " 12 " 29 " noptea " 2 " 29 " d. am. Timisor'a " 5 " 24 " demin. Baziasiu, sosesc " 8 " 10 " ant. de amedi.

Baziasiu-Vien'a.

Baziasiu pléca la 6 ore 35 min. dupa amedi-di. Timisor'a " 10 " 48 " noptea la 7 ore 35 min. demin. Segedinu " 2 " 33 " demin. " 12 " 40 " d. midi. Czepléd " 6 " 40 " " 6 " 13 " sér'a. Pest'a, sosesc " 9 " 5 " " 8 " 30 " " Pest'a, pléca " 9 " 50 " " 9 " 25 " " Neuhause " 1 " 25 " d. amediu " 12 " 58 " demin. Posionu " 4 " 46 " " 4 " 28 " " Vien'a, sosesc " 9 " 39 " sér'a " 6 " 14 " "

Calea fer. de Nordu ung.

Pest'a-S.-Tarjan.

Pest'a pléca la 8 ore — min. 8 ore 30 min. sér'a. Steinbruch " 8 " 8 " 8 " 51 " " Godollo " 9 " 13 " 1 " 4 " " Hatvan " 10 " 30 " 1 " 42 " noptea. S.-Tarjan, sosesc, " 13 " 24 " d. amediu 5 " demin.

S.-Tarjan-Pest'a.

S.-Tarjan pléca la 2 ore 50 min. d. amediu. 10 ore 10 min. sér'a. Hatvan " 4 " 59 " " 2 " 11 " noptea. Godollo " 6 " 3 " " 4 " 20 " " Steinbruch " 7 " 7 " " 6 " 28 " demin. Pest'a sosesc " 7 " 14 " " 6 " 88 " "

Calea fer. de Sudu (amedia-di).

Bud'a-Triestu-Triestu-Kantza. *)

Bud'a pléca la 6 ore 35 min. demin. 6 ore 20 min. sér'a. Alba-Regia " 8 " 50 " 9 " 5 " Canisia " 1 " 50 " d. amediu 5 " 6 " demin. Pragerhof " 9 " 27 sér'a. *) (in legatur. cu trasu-Steinbrück " 12 " 1 " noptea r'a ce merge catra Triestu sosesc " 8 " 14 " demin. Vien'a.

Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a. *)

Triestu pléca la 6 ore 45 min. sér'a. *) (in legatur. cu tra-Steinbrück " 9 " 45 " noptea sura ce merge catra Pragerhof " 9 " 80 " demin. Vien'a. Canisia " 1 " 22 " d. amediu la 9 ore — m. sér'a. Alba-Regia " 5 " 55 " sér'a. " 5 " 45 " demin. Bud'a " 7 " 58 " " 8 " 12 " "

Bud'a-Albaregale-Vien'a.

Bud'a pléca la 6 ore 35 min. demin. Alba-Regia, sosesc " 8 " 39 " " 10 " — " Sóznyu-nou " 2 " 25 " " 8 " sér'a. Vien'a, sosesc " 8 " 2 " sér'a. Vien'a-Albaregale-Bud'a.

Vien'a pléca la 7 ore 42 min. demin.

Calea fer. spre Tis'a.

Vien'a-Pest'a-Castiov'a.

Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a 7 ore 45 min. demin. Pest'a " 6 " 30 " demin. 5 " 19 " sér'a. Czepléd " 9 " 39 " " 6 " 4 " " Szolnok pléca " 10 " 57 " " 6 " 17 " " Püspök-Ladany " 1 " 33 " demid. 1 " 9 " Dobriteniu " 8 " 5 " " 3 " 48 " dem. Nyiregyháza " 4 " 33 " " 6 " 24 " " Tocsiu pleca " 5 " 91 " sér'a " 8 " 9 " demin. Micsoltiu " 7 " 24 " " 10 " 46 " " Casiov'a sosesc " 9 " 56 " " 1 " 51 " noptea.

Vien'a-P. sf'a-Aradu.

Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a. Pest'a " 6 " 31 " demin. Tiegledu " 9 " 24 " " Solnociu " 10 " 16 " " Mező-Tur " 11 " 29 " dp. amédia-di Ciab'a " 1 " 9 " " Aradu sosesc " 2 " 52 " "

Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare.

Vien'a pleca la 8 ore — minuta sér'a. Pest'a " 6 " 30 " dem. Tiegledu " 9 " 39 " " Püspök-Ladany " 2 " 7 " dp. amediu. Berettyó-Ujfalau " 3 " 16 " " Oradea-Mare, sosesc " 4 " 31 " "

Casiov'a-Pest'a-Vien'a.

Casiov'a pléca la 5 ore 21 min. demin. la 12 ore 1 min. midi. Micsoltiu " 7 " 55 " " 3 " 20 " d. midi. Tocai " 9 " 37 " " 5 " 50 " sér'a. Nyiregyháza " 10 " 39 " " 7 " 33 " Dobriteniu " 12 " 19 " midi. " 10 " 26 " noptea P. Ladany " 1 " 57 " dp. midi. " 12 " 39 " demin. Solnociu " 4 " 39 " " 4 " 39 " demin. Tiegledu sosesc " 5 " 46 " sér'a " 5 " 55 " " Pest'a " 8 " 40 " " 8 " 56 " " Vien'a " 6 " 14 " demin. " 6 " 39 " sér'a.

Aradu-Pest'a-Viena.

Aradu pléca la 12 ore 26 min. ant. de amdi. Ciab'a " 2 " 7 " dp. amédia-di. Mező-Tur " 3 " 43 " " Solnociu " 5 " — " Tiegledu sosesc " 5 " 48 " sér'a. Pest'a " 8 " 40 " " Vien'a " 6 " 3 " demin.

Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a.

Oradea-Mare pléca la 10 ore 20 min. ant. midi. Berettyó-Ujfalau " 11 " 44 " " P. Ladany sosesc " 1 " 55 " dp. midi. Tiegledu " 5 " 33 " sér'a. Pest'a " 8 " 49 " " Vien'a " 6 " 14 " demin.

Mohaci-Barciu.

Mohaci pléca la 7 ore 55 min. 12 ore — min. la midi. Vilani " 8 " 50 " " 1 " 20 " " Üzög " 4 " 55 " " 16 " 3 " ant. midi. 2 " 45 " ant. md. 7 " 10 " pléca. Cinc-Besericu, sosesc la 5 " 8 " demin. 10 " 10 " ant. midi. (Fünfkirchen) " 2 " 58 " dp. midi. 7 " 23 " pléca. Szigetvár pléca la 5 " 46 " demin. 11 " 40 " ant. midi. Barciu, so esce " 8 " 27 " " 2 " 27 " "

Barciu-Mohaci.

Barciu pléca la 1 ora 25 min. la midi. 6 ore 30 min. dp. midi. Szigetvár " 2 " 52 " dp. midi. 7 " 7 " sér'a Cinc-Besericu, sosesc " 4 " 12 " " 9 " 17 " " " pléca la 7 " 10 " " demin. 10 " 42 " ant. midi.

Cinc-Besericu pléca la 5 ore 30 m. dp. midi. 9 o. 47 m. sér'a Üzög " 7 " 40 " demin. 11 " 15 " ant. midi. 5 " 50 " dp. midi.

Vilani " 8 " 52 " " 12 " 27 " la midi. 7 " 7 " dp. midi.

Mohaci sosesc " 9 " 46 " " ant. midi. 1 " 21 " " 8 " — " sér'a.

Prim'a Cale ferate transilvana.

Aradu-Alb'a Iuli'a (Belgradu).

Aradu pléca la 6 ore 12 min. demin. Radu " 7 " 24 " " Soborsinu " 9 " 7 " ant. midi. Il'a " 10 " 27 " " Dev'a " 11 " 16 " " Orestia " 11 " 21 " la midi. Vintiu-inf. " 1 " 25 dp. midi. Alba-Iuli'a, sosesc " 1 " 45 " " "

Alb'a-Iuli'a-Aradu.

Alb'a-Iuli'a pléca la 4 ore 41 min. demin. Vintiu-inf. " 5 " 15 " " Orestia " 6 " 7 " " Dev'a " 7 " 7 " " Il'a " 7 " 53 " " Soborsinu " 9 " 12 " ant. midi. Radna " 10 " 47 " " Aradu sosesc la 11 " 50 " " "

Trasurile cu persone se impreuna la Aradu cu calea fer. de Tis'a in ambe direzioniile.

Navigatiunea (Plutirea)

ou vaporele societatii Danubiane imp. reg. priv.

Vaporele cu caletorii pléca: